

Departementet

J.nr. SNS-401-00451

Den 4. december 2006

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 43, ad L 55 - Forslag til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spørgsmål 43

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 14/11 fra Dansk Landbrug, jf. L 55 – bilag 4.

Svar

På baggrund af lovforslaget og de den 17. november udsendte udkast til vejledning om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, bekendtgørelse om godkendelse af husdyrbrug og husdyrgødningsbekendtgørelse kan følgende bemærkes til henvendelsen:

Ad. 1. Overgangsbestemmelser

Krav om anmeldelse efter husdyrgødningsbekendtgørelsen inden den 1. januar 2007:

Hovedsigtet med lovforslagets overgangsbestemmelser, er at få så mange husdyrbrug som muligt ind under de nye regler, bl.a. fordi kommunerne ellers skal administrere efter to forskellige regelsæt og for at undgå hamstring af tilladelser efter de gamle regler. Derfor er udgangspunktet også, at alle tilladelser og godkendelser efter plan- og miljølovgivningen skal være på plads inden den 1. januar 2007, idet en udvidelse, ændring eller etablering af et husdyrbrug ellers vil blive omfattet af de nye regler.

På baggrund af Dansk Landbrugs bemærkninger kan jeg dog forstå, at der er en særlig gruppe af husdyrbrugere, der kan komme i klemme, idet de kun mangler den mere bygningstekniske anmeldelse af husdyrbruget efter husdyrgødningsbekendtgørelsen for at være på plads med samtlige godkendelser og tilladelser inden den 1. januar 2007.

Jeg er derfor indstillet på at fremsætte et ændringsforslag til lovforslaget, således at landmanden får 2 måneder fra 1.1.2007 til at foretage anmeldelsen efter de gamle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen under forudsætning af, at alle øvrige tilladelser (herunder også dispensationer) efter

plan- og miljølovgivningen foreligger. Reglerne i udkast til bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. (den nye husdyrgødningsbekendtgørelse) vil også blive ændret i overensstemmelse hermed. Da kommunerne også hidtil har behandlet sagerne efter husdyrgødningsbekendtgørelsen, vil det ikke medføre administrative problemer af betydning at skulle behandle sager efter både den gamle og den nye husdyrgødningsbekendtgørelse.

Gyldighedsperiode for screeningsafgørelser:

Formelt set har der ikke været nogen gyldighedsfrist på screeningsafgørelser, men lovforslaget indeholder en overgangsbestemmelse om, at screeningsafgørelser om, at det ansøgte ikke vurderes at have en væsentlig virkning på miljøet, bortfalder, hvis de ikke er udnyttet senest 2 år efter, de er meddelt.

Dansk Landbrug anfører, at i praksis har det været antaget, at screeningsafgørelser har haft en levetid på mindst 3 år. En indskrænkning til to års gyldighed på screeningsafgørelser om ikke-VVM-pligt, er efter Dansk Landbrugs opfattelse en unødvendig stramning, der ikke har nogen reel betydning, men som medfører et unødigt ressourcospild.

Som ovenfor nævnt bygger lovforslagets overgangsbestemmelser på, at så mange husdyrbrug som muligt kommer ind under de nye regler. Særligt for så vidt angår screeningsafgørelser, har det også været hensigten i videst muligt omfang at forhindre en hamstring af screeningsafgørelser for at komme uden om lovforslagets nye krav om miljøgodkendelser.

Hertil kommer, at hvis planerne om at udvide et husdyrbrug var reelle på det tidspunkt, hvor man fik sin screeningsafgørelse, må det være muligt at igangsætte de nødvendige anlægsarbejder inden for 2 år uden væsentlige gener for erhvervet.

Jeg er derfor ikke indstillet på at ændre lovforslaget på dette punkt.

Krav om overdækning af gyllebeholdere:

Efter de gældende regler vil der i mange tilfælde ikke være brug for en miljøvurdering forud for opførelse af en gyllebeholder. Intentionen bag lovforslaget er, at alle nye gyllebeholdere skal miljøvurderes, hvorfor det i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil fremgå, at beholdere bygget efter 1. januar 2007, og som anvendes til opbevaring af flydende husdyrgødning fra svin eller pelsdyr, skal opføres med fast overdækning, hvis beholdere placeres i en afstand af mindre end 300 meter fra naboer.

Krav vedr. hjemvisning af klagesager fra Miljøklagenævnet og Naturklagenævnet

Dansk Landbrug foreslår, at sager der hjemvises skal behandles efter de gamle regler. For så vidt angår Naturklagenævnet kan det ofte slet ikke lade

sig gøre, idet der ikke længere kan udarbejdes regionplantillæg/kommuneplantillæg for husdyrbrug. Dertil kommer, at de sager, der hjemvises, netop hjemvises fordi sagsbehandlingen i kommunen/amtet ikke har været god nok. Endelig skal det bemærkes, at landmanden aldrig har kunnet indrette sig med sikkerhed efter de gamle regler, i de tilfælde, hvor sagen har været påklaget. Når kommunen får besked fra klagemyndigheden om, at sagsbehandlingen skal gå om, og de skal foretage miljøvurderingen på ny, bør det derfor ske efter de nye regler.

Ad. 2. Frist for udnyttelse af godkendelsen

I forhold til Dansk Landbrugs forslag om at udvide gyldighedsperioden til 3 år skal det bemærkes, at den 2-årige gyldighedsperiode gælder for al anden industri. Det vil derfor være i strid med lovforslagets hensigt, hvis der skal laves en særordning for landbruget, der i reglen ikke ansøger om godkendelse til mere komplicerede eller større anlæg end den øvrige industri.

Det skal dog medgives, at det for visse husdyrproduktioner kan være vanskeligt at nå op på fuld produktion inden for 2 år. Det kan løses på den måde, at man i ansøgningen angiver tidshorizonten inden for hvilken man kan nå at være oppe på fuld produktion. Så er det præcis det, man får godkendelse til. Denne mulighed er også anført i loven.

Ad. 3. Ammoniak

Det er korrekt, som Dansk Landbrug anfører, at EU-Kommissionen arbejder på at fastsætte nye skærpede målsætninger for ammoniakemissionen i 2020. Et af de scenarier Kommissionen har lagt frem vurderes at reducere den nuværende baggrundsemission på 16 kg N/ha/år til ca. 11 kg N/ha/år. Disse målsætninger er dog ikke vedtaget, kan ændres betydeligt, og vil kræve konkret opfølgning i hvert eneste medlemsland, hvorfor disse vurderinger ikke kan lægges til grund for aktuelle politiske vurderinger i Danmark.

Selv med et sådant niveau vil der i øvrigt stadig være naturtyper beskyttet af habitatdirektivet, som vil være overbelastet med ammoniak. Det betyder, at der stadig vil være behov for at sænke baggrundsbelastningen for blandt andet højmoser og særlige næringsfattige søer for at kunne leve op til vores internationale forpligtelser.

Baggrunden for ammoniakkravet er således ikke primært Danmarks opfyldelse af kravene i forhold til emissionsloftet i det nuværende NEC-direktiv eller nye mål i kommende revisioner heraf, men derimod hensynet til at forbedre forholdene for vore særligt kvælstoffølsomme naturtyper.

For så vidt angår Dansk Landbrugs ønske vedr. normtallet for bedste staldsystem henvises til svar på spm. 24-26 ad L 55.

Ad. 4. Lugtregulering

Intentionen med lovforslaget har været at reducere lugtgenerne på landet ved at stille skærpede krav til lugtgenerne ved udvidelser. De skærpede afstandskrav vil mindske risikoen for, at den fremtidige produktion bliver placeret uhensigtsmæssigt i forhold til omboende. Det vil for en andel af de nuværende husdyrbrug indebære, at produktionen skal flyttes væk fra naboerne, hvis den skal udvikles. Som Dansk Landbrugs tal antyder, vil der dog stadig være muligheder for at gøre dette inden for rammerne af de nye vejledende afstandskrav.

Ad. 5. Arealregulering

Dansk Landbrug foreslår indført en bagatelgrænse for, hvornår en udvidelse/ændring af et husdyrbrug skal udløse en arealgodkendelse. Dette forslag vurderes at være i modstrid med godkendelsesmodellen i lovforslaget, og desuden særdeles vanskelig at håndtere administrativt. En sådan bagatelgrænse kan også give nogle uheldige incitament til at udvide eksisterende anlæg frem for at bygge nye mere tidssvarende anlæg.

Dansk Landbrug foreslår, at tiltag som våde enge, udtagning og efterafgrøder kan anvendes som led i efterkommelsen af krav om reduceret dyretryk i oplande til nitratsårbare vandområder. Af udkastet til vejledning fremgår, at det skal være muligt for ansøger at have et højere husdyrtryk, hvis der tages andre virkemidler i anvendelse, som dokumenterer den øgede nitratudvaskning. Følgende virkemidler kan anvendes:

- Et øget antal efterafgrøder ud over de generelle krav
- Et krav om reduceret kvælstofkvote
- Et krav om ændret standardsædskifte

De øvrige tiltag som Dansk Landbrug nævner kan ikke pt. håndteres i en miljøgodkendelse, da der ikke foreligger entydige normer for effekten af tiltaget. Kontrollen med disse tiltag vil desuden være vanskeligere, da de ikke indgår i gødningsregnskabet.

Dansk Landbrugs indvending vedr. anmeldelse af arealer er der taget højde for i udkastet til godkendelsesbekendtgørelse. Kommunen skal således inden 1. oktober give en forhåndstilkendegivelse, om de anmeldte arealer kan betegnes som mere sårbare end de udspretningsarealer, der opgives. Såfremt arealerne bedømmes mere sårbare, kan landmanden trække sin anmeldelse tilbage og anmelde nye arealer inden 15. oktober. Såfremt kommunen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles inden 31. december. Dermed imødegås den situation, at landmanden (der fx er uheldig med gylleaftalerne) kan stå med for få arealer i januar, og først kan få nye det følgende år.

Ad. 6. Regulering af fosfor og nitrat

Dansk Landbrug efterspørger klarhed over, hvilke arealer der udpeges som særligt sårbare i forhold til nitrat og fosfor. Miljøministeriet bestræber sig på, at have kortmateriale samt yderligere vejledning på dette område klar i be-

gyndelsen af december, hvorefter det vil blive drøftet med relevante parter og sendt til Folketingets Miljø- og Planudvalg.

Ad. 7. Straffebestemmelser

Bødeniveauet er sat ud fra de samme principper, som efter domstolenes praksis gælder for dambrug, der også får konfiskeret fortjenesten på baggrund af samme regnskabsmæssige principper, nemlig dækningsbidrag 1. Der er ingen begrundelse for, hvorfor husdyrbrug, som foreslået af Dansk Landbrug, skulle stilles anderledes.

For så vidt angår gyllebeholdere bør der fastsættes et niveau, der gør en overtrædelse mærkbar. Samtidig er der i lovforslaget regler, der gør det muligt at nedsætte eller skærpe bøden, hvis domstolene i den konkrete sag vurderer, at der er særlige forhold, der taler for det.

8. Afstandskrav for fritgående grise

Det afstandskrav for fritgående grise, der skal fastsættes efter lovforslagets § 6, stk. 3, har været drøftet med interessenterne. Økologisk Landsforening, Dansk Landbrug og Dyrenes Beskyttelse støtter under den præmis, at der skal være et afstandskrav følgende afstandskrav for fritgående grise:

Bedrifter på under 15 DE vil ikke være omfattet af afstandskravet. Folde med svin med mere end 15 dyr, der vejer mere end 35 kilo, skal placeres mindst 50 meter fra skel til en nabobeboelse. Hvis nabobeboelsen ligger mere end 50 meter fra skel, skal der mindst være en samlet afstand på 100 meter mellem nabobeboelse og folde med svin med mere end 15 dyr, der vejer mere end 35 kilo, således at afstandskravet reduceres svarende til det antal meter, som ejendommen ligger længere væk fra skel end 50 meter. Ligger nabobeboelse mere end 100 meter væk, er der ikke noget afstandskrav. Såfremt naboen giver en skriftlig tilladelse er det muligt at etablere folde med svin med mere end 15 dyr, der vejer mere end 35 kilo inden for 50 meter fra skel til denne nabos beboelsesbygning. Afstandskrav indføres med virkning fra 1.1.2007 og vil blive indskrevet i bekendtgørelsen om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Inden 2008 skal kravet revurderes på grundlag af en udredning af eventuelle lugt- og fluekilder relateret til svin på friland med henblik på at vurdere behovet for den indførte regulering samt tilpasning af disse regler i relation til en lempelse eller skærpelse af afstandskravet.